

Dosarul nr. 2r- 85/18

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Centru) – V. Sandu

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – I. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov

DECIZIE

14 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Iulia Sîrcu,
Iuliana Oprea, Maria Ghervas,

examinând recursurile, declarate de către Maria Tipa, Ilie Tipa, Cristina Tipa și Djulieta Casian,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Maria Tipa, Cristina Tipa și Djulieta Casian împotriva lui Ilie Tipa, intervenienți accesorii Vladimir Ceban, executorul judecătoresc Liudmila Ghețiu, Oficiul Cadastral Teritorial mun. Chișinău al ÎS „Cadastru”, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Centru, mun. Chișinău, Banca Comercială „Mobiasbanca - Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni, cu privire la recunoașterea bunului imobil proprietate comună în devălmășie, partajarea pe cote-părți,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017, prin care s-au respins cererile cu privire la scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererilor de apel de către Ilie Tipa, Maria Tipa, Cristina Tipa și Djulieta Casian,

CONSTATĂ:

Maria Tipa, Cristina Tipa și Djulieta Casian au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ilie Tipa, intervenienți accesorii Vladimir Ceban, executorul judecătoresc Liudmila Ghețiu, OCT mun. Chișinău ÎS „Cadastru”, DPDC sect. Centru, mun. Chișinău, BC., Mobiasbanca - Groupe Societe Generale” SA, cu privire la recunoașterea bunului comun în devălmășie, partajarea pe cote părți în natură a imobilului casa nr. X și a garajului, amplasate în XXXXX. (f.d.4-13, 84-88, 94-98,148-152, vo.I, 191-198, vol.II)

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 09 august 2017 s-a respins integral acțiunea înaintată de către Maria Tipa, Cristina Tipa și Djulieta Casian, s-a anulat măsura de asigurare aplicată prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău nr. 2-2988/14 din data de 28 martie 2014, prin care s-a dispus aplicarea sechestrului pe imobilul - construcția casa nr.X și garajul situat pe XXXXX(f.d. 87,93-100, vol. III)

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 08 septembrie 2017 Maria Tipa, Cristina Tipa, Djulieta Casian și Ilie Tipa au declarat apel, totodată solicitând și scutirea parțială sau totală de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017 s-au respins cererile de scutire de la achitarea taxei de stat la depunerea apelurilor înaintate de Maria Tipa, Cristina Tipa, Djulieta Casian și Ilie Tipa, nu s-a dat curs cererilor de apel, apelanților fiindu-le acordat termen până la 23 ianuarie 2018 ora 10.00, pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 2 263 lei fiecare, totodată fiindu-le explicate apelanților consecințele neexecutării în termen a indicațiilor instanței de apel.

Invocând situația materială precară, toți apelanții au contestat cu recurs încheierea instanței de apel, solicitând casarea acesteia cu soluționarea problemei în fond, scutirea parțială sau integrală de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel. Cristina Tipa și Djulieta Casian suplimentar au solicitat repunerea cererii de recurs în termen, motivând că se află peste hotarele țării și nu au avut posibilitate să se informeze în termen despre încheierea recurată.

La data de 18 ianuarie 2018 BC., Mobiasbanca - Groupe Societe Generale” SA a depus referință, solicitând respingerea recursurilor ca neîntemeiate, cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 425 CPC termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea ei.

Din materialele cauzei rezultă, că încheierea contestată a fost pronunțată la 05 decembrie 2017, expediată părților prin intermediul oficiului poștal, confirmare despre recepționarea acesteia de către părți la materialele dosarului lipsește. (f.d.153, vol. III)

În aceste circumstanțe recursurile, depuse de Maria Tipa la data de 20 decembrie 2017, Ilie Tipa la 21 decembrie 2017, sunt depuse în termen. Recursul depus de Cristina Tipa și Casian Djulieta, reprezentate de avocatul Petru Munteanu, de asemenea se consideră depuse în termen și nu necesită repunerea în termen.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursurile declarate de către Ilie Tipa, Maria Tipa, Cristina Tipa și Casian Djulieta, a ajuns la concluzia că recursurile depuse sunt neîntemeiate și care urmează a fi respinse, din considerentele ce preced.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele dosarului rezultă că hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 09 august 2017, prin care a fost respinsă acțiunea Mariei Tipa, Cristinei Tipa și Djulietei Casian împotriva lui Ilie Tipa cu privire la recunoașterea bunului imobil casa nr. X și garajul, amplasate în XXXXX și urmărite de mai mulți creditori, ca proprietate

comună în devălmășie cu partajarea pe cote-părți, a fost contestată atât de reclamante cât și de pârâțul Tipa Ilie. Toți apelanții au solicitat scutirea parțială sau integrală de la plata taxei de stat la depunerea cererilor de apel.

Instanța de apel prin încheierea din 05 decembrie 2017 a respins cererile de scutire de la plata taxei de stat, comunicând apelanților despre necesitatea prezentării dovezii privind plata taxei de stat în mărime de 2 263 lei fiecare, acordându-le un termen pentru achitarea taxei de stat până la 23 ianuarie 2018 ora 10.00.

Colegiul apreciază, că instanța de apel temeinic și legal a respins cererile cu privire la scutirea de la plata taxei de stat depuse de Maria Tipa, Ilie Tipa, Cristina Tipa și Casian Djulieta, bazându-se pe materialele dosarului.

Recurenții au argumentat imposibilitatea achitării taxei de stat în mărime de 2 263 lei fiecare, pe motiv, că au o situație materială precară și anume :

- Maria Tipa este pensionară de vârstă de la 16 noiembrie 2017 și primește pensie în sumă de 3 291 lei lunar,

- Ilie Tipa este bolnav, nu are un serviciu,

- Cristina Tipa este plecată la studii peste hotarele țării și nu este angajată oficial în câmpul muncii,

- Casian Djulieta, care de asemenea se află peste hotare, este mamă solitară și are la întreținere doi copii minori.

Totodată, recurențele Maria Tipa, Cristina Tipa și Casian Djulieta au menționat că au fost scutite de la achitarea taxei de stat și în prima instanță la depunerea cererii de chemare în judecată.

Instanța de recurs, analizând pretențiile recurenților prin prisma legislației pertinente, reține că potrivit prevederilor art. 84 CPC taxa de stat se încasează de la persoane fizice și juridice ..., pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești – 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată ...; Articolul 85 CPC stabilește că „... (4) În funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei”.

Prin urmare, temei de scutire a persoanei de la plata taxei de stat o constituie incapacitatea de plată, demonstrată prin probe.

Efectuând o verificare a capacității de plată a apelanților, inclusiv a probelor prezentate de fiecare, luând în considerație natura procesului inițiat de către apelante/reclamante , dar și faptul că pârâțul Tipa Ilie a contestat cu apel hotărârea care-i este favorabilă, instanța de recurs consideră că recurenții nu se pot considera împovărați cu plata taxei de stat ,fiind o sumă nesubstanțială în raport cu obiectul litigiului și circumstanțele de fapt ale cauzei.

La caz, instanța de recurs consideră că Tipa Ilie nu poate fi scutit de la plata taxei de stat la depunerea apelului, nefiind de către el probată incapacitatea de plată a taxei de stat. Tot odată instanța de recurs reține că respingerea cererii de scutire de la plata taxei

de stat nu-i îngreșește dreptul la instanță, și nici nu-i încalcă vre-un drept patrimonial , mai ales că hotărârea adoptată de către instanța de fond îi este favorabilă.

Cu referire la cererea recurentei/apelantei Tipa Maria privind scutirea parțială de la plata taxei de stat, instanța de recurs constată, că recurenta începând cu 16 noiembrie 2017, în legătură cu atingerea vârstei de pensionare, beneficiază de pensie lunară în mărime de 3 291 lei, sumă ce depășește cu mult minimul de existență, dar și cuantumul taxei de stat, stabilit de către instanța de apel. Astfel, Maria Tipa nu a probat prin probe pertinente incapacitatea de plată a taxei de stat în sumă de 2 263 lei.

Casian Djulieta a solicitat scutirea parțială sau integrală de la plata taxei de stat, indicând că se află cu familia temporar peste hotare și nu a reușit în termenul acordat de instanța de apel să achite taxa de stat. Mai indică că este mamă solitară, are doi copii minori la întreținere. Nu este angajată în câmpul muncii. În susținerea cererii de scutire de la plata taxei de stat recurenta a făcut trimitere la certificatele de naștere ale copiilor, neprezentând alte probe pertinente privitor la incapacitatea de plată a taxei de stat.

Analiza certificatelor de naștere a copiilor combat argumentul că Casian Djulieta este mamă solitară, ori în certificatele de naștere ale copiilor XXXXX și XXXXX este indicat tată al copiilor Casap Ghenadie, prin urmare povara de întreținere a copiilor minori aparține ambilor părinți. Simpla afirmație că în familie se educă doi copii și că în prezent familia se află peste hotare nu probează incapacitatea de plată a taxei de stat, care este nesubstanțială în raport cu costul vieți peste hotarele țării. Prin urmare, nici Casian Djulieta nu urmează a fi scutită de la plata taxei de stat.

Tipa Cristina, anul nașterii XXXXX, cu reședință temporară în SUA, indică că se află în incapacitate de plată a taxei de stat, pe motiv că în prezent face studii. Tot odată, Tipa Cristina nu a prezentat vre-o dovadă, că este înmatriculată la studii în SUA, care este modul de instruire (gratuit sau cu plată). Din cererea de intervenire în proces în calitate de intervenient principal rezultă că ea deține contracte de muncă în SUA. Reieșind din faptul că cuantumul taxei de stat stabilit de către instanța de apel în raport cu salariul minim pentru o muncă necalificată în SUA și țările europene nu prezintă o povară substanțială și constatând lipsa de probe în argumentarea cererii de scutire de la plata taxei de stat, instanța de recurs consideră că și cererea Cristinei Tipa urmează să fie respinsă.

Argumentul, că recurențele/reclamante au fost scutite de plata taxei de stat în instanța de fond nu constituie o obligație absolută a instanței de apel de a le scuti de plata taxei de stat și la depunerea cererii de apel, ori la fiecare etapă a procesului, ele urmează să probeze incapacitatea de plată, mai ales că dosarul în instanța de fond s-a judecat din 23 martie 2014 până la 9 august 2017, timp în care puteau interveni schimbări în situația materială a apelantelor, inclusiv celor stabilite cu reședința peste hotarele țării.

Reieșind din prevederile art. 85 și art. 118 CPC, recurenții urmau să prezinte probe, care ar evidenția existența/ sau absența unor venituri, deținerea/sau lipsa de proprietăți cât și activități aducătoare de venit.

De altfel, CtEDO în practica sa constantă reiterează că, dreptul la o instanță nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției și impunerea unei restricții de natură financiară în accesul unei persoane la o instanță (Tolstoy -Miloslavsky vs. Regatul Unit), urmează a fi una justificată, generată de situația celui ce recurge la calea de atac, dar și conformă normelor care guvernează accesul la justiție.

Prin urmare, Colegiul consideră că instanța de apel în mod just a respins cererile de scutire de la plata taxei de stat, în condițiile în care nu s-a confirmat imposibilitatea achitării taxei de stat în sumă de câte 2 263 lei de către apelanți/recurenți Ilie Tipa, Maria Tipa, Cristina Tipa și Djulieta Casian.

În aceste condiții, Colegiul apreciază recursurile declarate de Ilie Tipa, Maria Tipa, Cristina Tipa și Casian Djulieta, ca fiind neîntemeiate și care necesită a fi respinse, ori încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017 este întemeiată și justificată de circumstanțele de fapt și de drept ale pricinii, reținute în mod corect de instanța de apel, motiv pentru care încheierea recurată urmează a fi menținută.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Se resping recursurile declarate de Maria Tipa, Ilie Tipa, Cristina Tipa și Djulieta Casian.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

judecători

Iuliana Oprea

Maria Ghervas